

Česi a Slováci si zvolili svoju stavbu storočia

Z nominovaných 100 českých a slovenských stavieb dostala v ankete České a slovenské stavby storočia najväčší počet hlasov neobvyklá česká stavba Ještěd – hotel a vysielateľ. Spomedzi slovenských stavieb sa najlepšie umiestnilo Kúpalisko Zelená žaba v Trenčianskych Tepliciach.

Pri príležitosti 100. výročia vzniku Československa vyhlásila Slovenská komora stavebných inžinierov, Česká komora autorizovaných inžinierov a technikov v spolupráci s ďalšími partnermi anketu České a slovenské stavby storočia. Anketa vznikla s cieľom poukázať na významné stavebné diela, architektonický um, stavbárske zručnosti a remeselnú zdatnosť našich odborníkov.

Slováci a Česi mohli vďaka tomu do polovice septembra hlasovať a vybrať tú najvýznamnejšiu stavbu zo stovky českých a slovenských stavebných diel postavených od roku 1918 až po súčasnosť. Z nominovaných 100 českých a slovenských stavieb dostala najväčší počet hlasov neobvyklá česká stavba Ještěd – hotel a vysielateľ, ktorá spája funkciu vysielateľa s horským hotelom a reštauráciou.

Spomedzi slovenských stavieb sa najlepšie umiestnilo Kúpalisko Zelená žaba v Trenčianskych Tepliciach. Kúpalisko je jedným z dvoch kúpalísk na území Slovenska, ktoré sú pre významné architektonicko-historické hodnoty zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR. Stavba, ktorú navrhol brniansky architekt Bohuslav Fuchs v roku 1937 svojou umeleckou hodnotou presahuje hranice Slovenska i obdobia, v ktorom vznikla. Kúpalisko je zakomponované na vrch nad mestom tak, aby tam čo najdlhšie svietilo slnko. Samotný bazén je vytesaný do skaly. Tvarové a materiálové riešenie a tiež rôzne technické prvky, ako vysúvateľné okenné systémy v hornej kaviarni či chodba okolo bazéna boli dôkazom pokrokovosti myšlienok funkcionalistickej architektúry.

Druhou najúspešnejšou slovenskou stavbou s najvyšším počtom hlasov bol Kolonádový most v Piešťanoch. Dielo architekta Emila Belluša. Ide o najdlhší krytý most na Slovensku, je národnou kultúrnou pamiatkou a patrí k vrcholom funkcionalistickej architektúry na Slovensku.

Ďalšia priečka patrí Mohyle Generála M. R. Štefánika na Bradle, ktorá je dielom architekta Dušana Jurkoviča. Štvrtou najúspešnejšou slovenskou stavbou sa stala budova Slovenského rozhlasu v BA, ktorá bola postavená v čase, keď umenie ovládal socialistický realizmus. Táto doba bola priaznivo naklonená veľkorysým riešeniam. Práve preto mohli jej tvorcovia experimentovať a použiť progresívne technológie a konštrukčné princípy. Posledných 5 víťazných stavieb na území SR, uzatvára visutá lanovka Skalnaté pleso – Lomnický štít. V čase svojej výstavby predstavovala svetový unikát. Určitú dobu mala lanovka svetové prvenstvo najdlhšieho úseku bez podpory.

Výsledky hlasovania v ankete České a slovenské stavby storočia: na území SR

Kúpalisko Zelená žaba Trenčianske Teplice

3. miesto v celkovom poradí

Realizácia: 2014 – 2015

Stavebník: Kúpele zelená žaba, s. r. o., s podporou EÚ

Projektant: Branislav Bolčo, Karol Kállay, Radovan Valenta, MIKO – projekčná kancelária, s.r.o.

Zhotoviteľ: Združenie DSC, a.s., STRABAG Pozemné a inžinierske staviiteľstvo, s.r.o.

Kolonádový most Piešťany

6. miesto v celkovom poradí

Realizácia: 1930 – 1933

Stavebník: Firma Winter

Projektant: Emil Belluš

Zhotoviteľ: Pittel a Brausewetter

Mohyla Generála M. R. Štefánika na Bradle

10. miesto v celkovom poradí

Realizácia: 1927 – 1928

Stavebník: ľud – zo zbierky občanov

Projektant: Dušan Jurkovič

Zhotoviteľ: Vinduška, Schwarz

Slovenský rozhlas v Bratislave

13. miesto v celkovom poradí

Realizácia: 1969 – 1985

Projektant: Štefan Svetko, Štefan Ďurkovič, Barnabáš Kissling

Zhotoviteľ: Stavindustria Bratislava

Visutá lanovka Skalnaté pleso – Lomnický štít

14. miesto v celkovom poradí

Realizácia: 1936 – 1937

Stavebník: Krajinský výbor

Projektant: Dušan Jurkovič, Karel Marvan

Zhotoviteľ: firma František Wiesner

Päť víťazných stavieb na území ČR

Ještěd – hotel a vysílač	(1. miesto)
Masarykovo zdymadlo Střekov, Ústí nad Labem	(2. miesto)
Československé pohraniční opevnění	(4. miesto)
Hradec Králové – salon republiky	(5. miesto)
Vila Tugendhat	(7. miesto)

Celkový prehľad výsledkov ankety na stránke www.stavbastorocia v časti Výsledky hlasovania (prvých 15. priečok je uvedených nižšie v zozname)

1. Ještěd – hotel a vysílač
2. Masarykovo zdymadlo Střekov, Ústí nad Labem
3. Kúpalisko Zelená žaba Trenčianské Teplice
4. Československé pohraniční opevnění
5. Hradec Králové – salon republiky
6. Kolonádový most Piešťany
7. Vila Tugendhat
8. Přesun kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě
9. Vodní elektrárna Dlouhé Stráně
10. Mohyla Generála M. R. Štefánika na Bradle
11. Brněnské výstaviště
12. Baťův Zlín
13. Slovenský rozhlas v Bratislavě
14. Visutá lanovka Skalnaté pleso – Lomnický štít
15. Mestský vodojem Trnava

SKSI je stavovskou organizáciou obnovenou v roku 1992 zákonom č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch. Združuje vyše 5100 autorizovaných stavebných inžinierov a 800 dobrovoľných členov z oblasti stavebníctva (fyzické osoby, právnické osoby). SKSI podporuje práva inžinierov, ich profesijné, sociálne a hospodárske záujmy a obhajuje ich stavovskú česť. Dbá o to, aby inžinieri vykonávali svoje povolanie odborne súlade s jeho etikou a spôsobom, ktorý ustanovujú zákony a vnútorné predpisy. Okrem autorizácie vykonáva skúšky odbornej spôsobilosti pre energetickú certifikáciu a pre činnosti stavbyvedúci a stavebný dozor.